

ภาคผนวก ซ

ร่าง

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบและวิธีพิจารณาความ
สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ

พ.ศ.

.....พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 80 (2) ตอนท้าย ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติความรับผิดชอบและวิธีพิจารณาความสำหรับการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ พ.ศ.

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าคำใดมีคำอธิบายไว้แล้ว ให้ถือตามความหมายดังได้อธิบายไว้ เว้นแต่ข้อความในตัวบทจะขัดกับคำอธิบายนั้น

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

(1) วิชาชีพด้านสุขภาพ หมายความว่า อาชีพที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถด้านสุขภาพ มีกฎหมายบัญญัติรับรองเป็นการเฉพาะ มีสภาวิชาชีพที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามบทบัญญัติของกฎหมาย ทำหน้าที่ดูแลผู้ประกอบวิชาชีพที่เป็นสมาชิกให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านสุขภาพ ดูแลด้านจริยธรรม ตลอดจนมีองค์การวิชาการที่ทำหน้าที่สนับสนุนทางวิชาการด้านสุขภาพให้แก่สมาชิก

(2) การประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ หมายความว่า การประกอบอาชีพที่มีลักษณะตามคำนิยามว่าด้วยวิชาชีพด้านสุขภาพ ตามมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้านวิชาชีพด้านการแพทย์ การพยาบาล ทันตกรรม เภสัชกรรม เทคนิคการแพทย์ กายภาพบำบัด หรือ

วิชาชีพด้านสุขภาพอื่น ๆ ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพของแต่ละวิชาชีพบัญญัติไว้ให้เป็นการประกอบวิชาชีพ

(3) มาตรฐานวิชาชีพ หมายความว่า แนวทางปฏิบัติที่แสดงไว้เพื่อผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพในแต่ละด้านแต่ละสาขาหรือแต่ละกรณีที่ถูกสร้างขึ้นโดยสมาชิกหรือคณะกรรมการตามกฎหมายที่ควบคุม อย่างเป็นที่ยอมรับและทราบกันอยู่ทั่วไปในบรรดาผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ

(4) จริยธรรมวิชาชีพด้านสุขภาพ หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ภายใต้การควบคุมการประพฤติของผู้ร่วมวิชาชีพตามพระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพด้านนั้น ๆ

(5) ความคุ้มครอง หมายถึง การได้รับการปกป้องรักษา มิให้ถือว่ามีความผิดและไม่ต้องรับโทษ รวมถึงความเสื่อมเสียชื่อเสียง และเกียรติศักดิ์

(6) ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการศึกษาอบรมความรู้ด้านสุขภาพ จนสำเร็จตามหลักสูตร เป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพ และได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพตามกฎหมาย

(7) สภาวิชาชีพ หมายความว่า สภาวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ซึ่งได้จัดตั้งตามกฎหมาย

(8) กระทำโดยประมาท หมายความว่า กระทำมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งผู้กระทำสามารถใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ตามวิสัยและพฤติการณ์ แต่ผู้กระทำหาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

วิสัยของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ย่อมต้องมีความรู้ความชำนาญมากกว่าคนธรรมดา จึงต้องใช้ความระมัดระวังมากกว่า โดยเปรียบเทียบระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาของตน กับผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพที่มีความชำนาญเนื่องจากประสบการณ์และอายุการทำงานใกล้เคียงกัน ซึ่งมาตรฐานด้านความรู้และด้านประสบการณ์อาจแตกต่างกันได้ ตามที่แต่ละสภาวิชาชีพด้านสุขภาพกำหนดไว้เป็นบรรทัดฐาน

พฤติการณ์ ได้แก่ สภาวะการณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพใช้ความระมัดระวังได้เพียงใด ทั้งนี้โดยอาศัยระดับมาตรฐานด้านสภาการณ์ที่ต่างกัน และมาตรฐานด้านสภาพแวดล้อมที่ต่างกันตามที่แต่ละสภาวิชาชีพด้านสุขภาพกำหนดไว้

(9) ผลกระทบ หมายความว่า ผลอันไม่พึงประสงค์อันเนื่องจากการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ของผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพ หรือสถานพยาบาลตามพระราชบัญญัตินี้

(10) ผู้ได้รับผลกระทบ หมายความว่า ผู้ที่ได้รับผลกระทบอันไม่พึงประสงค์อันเนื่องจากการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ของผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพ หรือสถานพยาบาลตามพระราชบัญญัตินี้

(11) กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หมายความว่า กระทำโดยประมาทที่มีระดับของความประมาทมากกว่าประมาทในอนุมาตรา ก่อน ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งความประมาทในการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพของผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพ ตามที่แต่ละสภาวิชาชีพด้านสุขภาพกำหนดไว้เป็นบรรทัดฐาน ได้แก่กรณีดังนี้

(ก) ละทิ้งผู้ป่วยที่อยู่ในการดูแลของตนและรู้หรืออยู่รู้ในระยะเวลาวิกฤติทั้งที่ อยู่ในวิสัยและพฤติการณ์ที่จะดูแลได้

(ข) กระทำหรือไม่กระทำการใด ในภาวะการณ์ใด โดยไม่มีทางเลือกอื่น อันเป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่าจะก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรง และผู้ประกอบการวิชาชีพได้ล่วงรู้ ภาวะการณ์ข้างต้นก่อนแล้ว

(ค) กระทำหรือไม่กระทำการใดในแต่ละช่วงเวลา ในแต่ละขั้นตอน ใน ภาวะการณ์หนึ่งผิดพลาดหลายครั้ง ซ้ำซาก และสภาวิชาชีพเห็นว่าผิดหลักวิชาการมาตรฐาน วิชาชีพอย่างร้ายแรง

(ง) กรณีตามข้อ ก ถึงข้อ ค นั้น ถ้าความเสียหายเกิดจากข้อจำกัด เนื่องจากความบกพร่องหรือความไม่พร้อมของระบบการให้บริการสาธารณสุขของหน่วยงาน ซึ่ง ส่งผลให้ผู้ประกอบการวิชาชีพต้องตัดสินใจภายใต้วิสัยและพฤติการณ์นั้น มิให้ถือว่าเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

(12) ความรับผิดชอบเกิดจากการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ หมายความว่า ความรับผิดชอบเกิดจากการกระทำ ความผิดโดยเจตนา หรือการกระทำความผิดโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพในการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ

(13) หน่วยงานต้นสังกัด หมายความว่า สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มูลคดีเกิดหรือหน่วยงานที่บัญญัติไว้ตามความหมายในพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

(14) คณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการแห่งสภาวิชาชีพหรือคณะกรรมการจัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญอย่างยิ่งที่ได้รับการแต่งตั้งเฉพาะคราวจากมหาวิทยาลัยและกรรมการของสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในสัดส่วนที่เหมาะสม

หมวด 1

ความรับผิดชอบจากการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ

มาตรา 6 บทบัญญัติในอนุมาตราต่อไปนี้มีให้ถือว่าเป็นผลกระทบ

- (1) ผลโดยตรงที่เกิดจากการดำเนินของโรคหรือเกิดจากพยาธิสภาพของโรค
- (2) ผลซึ่งคาดหมายได้และหลีกเลี่ยงมิได้จากการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ
- (3) ผลเกิดจากเหตุแทรกแซงอื่น หรือมิใช่เป็นผลโดยตรงอันเนื่องมาจากการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ รวมถึงเหตุสุดวิสัย
- (4) ผลซึ่งเกิดจากการที่ผู้ที่ได้รับผลกระทบปฏิเสธหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพหรือสถานพยาบาลภายใต้มาตรฐานวิชาชีพ
- (5) อื่น ๆ ตามประกาศของสภาวิชาชีพกำหนด

มาตรา 7 ผลกระทบที่คาดหมายได้อันเกิดจากการกระทำซึ่งเป็นการประกอบวิชาชีพที่ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ มีให้ถือว่าเป็นผลที่เกิดจากการกระทำโดยประมาท

มาตรา 8 ผลกระทบที่คาดหมายได้ว่าสามารถเกิดขึ้นได้จากการมิได้ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ให้การพิจารณาพิสูจน์ว่าเป็นผลที่เกิดจากการกระทำโดยประมาทตกแก่ใจทั้งโดยคำนึงถึงวิสัยและพฤติการณ์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 9 การปฏิบัติการใด อันเป็นการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบใดที่ไม่อาจคาดหมายได้และยังมิเคยได้รับการบัญญัติไว้เป็นมาตรฐานวิชาชีพที่ยอมรับและทราบโดยทั่วกัน ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาชี้ขาดว่าการปฏิบัติการนั้นถือว่าเป็นมาตรฐานวิชาชีพหรือไม่

มาตรา 10 ผลกระทบอันเกิดจากการกระทำโดยมีเจตนาบริสุทธิ์ในการช่วยเหลือผู้ป่วยไม่เป็นความผิด

มาตรา 11 ผลกระทบที่เกิดจากการกระทำโดยเจตนาหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นความผิด

หมวด 2

วิธีพิจารณาความสำหรับการประกาศวิชาชีพด้านสุขภาพ

มาตรา 12 เมื่อได้มีการแจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ก่อนที่พนักงานสอบสวนจะดำเนินการต่อไป ให้ขอความเห็นทางวิชาการไปยังสภาวิชาชีพด้านสุขภาพเพื่อนำไปประกอบการพิจารณา

มาตรา 13 เมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนแล้วก่อนการดำเนินการพิจารณาเพื่อสั่งฟ้องคดี อันเกี่ยวเนื่องมาจากผลแห่งการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพโดยผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ให้พิจารณาความเห็นทางวิชาการจากสภาวิชาชีพด้านสุขภาพก่อน

มาตรา 14 ในกรณีที่ผู้ที่ได้รับผลกระทบอันไม่พึงประสงค์ ทายาท ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ หรือผู้อนุบาลของผู้ที่ได้รับผลกระทบแล้วแต่กรณี ฟ้องต่อศาลโดยตรง ให้ศาลดำเนินการไต่ถามถึงคู่กรณีที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยมีผู้แทนจากสภาวิชาชีพด้านสุขภาพและที่ปรึกษาด้านกฎหมายหรือทนายความของผู้ถูกกล่าวหาอยู่ด้วยทุกครั้ง

มาตรา 15 ในการไต่สวนมูลฟ้อง ให้มีศาลรับฟังความเห็นจากพยานผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลางจากสภาวิชาชีพเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 16 ในการไต่สวนมูลฟ้อง ให้ศาลแจ้งให้คู่ความทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน

มาตรา 17 มิให้ถือว่าผู้ต้องหาตกเป็นจำเลยจนกว่าศาลจะประทับรับฟ้อง

มาตรา 18 ให้ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถใช้สิทธิความเป็นสมาชิกแห่งสภาวิชาชีพประกันตนเองได้

หมวด 3 บทกำหนดโทษ

มาตรา 17 ในการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ผู้ประกอบวิชาชีพไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายที่กำหนดโทษที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 291 มาตรา 300 และมาตรา 390 โดยให้รับผิดชอบตามกฎหมายที่กำหนดโทษต่อไปนี้เป็นแทน

มาตรา 18 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพที่ได้กระทำการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ได้รับผลกระทบถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีและปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 19 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพที่ได้กระทำการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ได้รับผลกระทบได้รับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 20 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพที่ได้กระทำการประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ได้รับผลกระทบได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด 4 บทเปิดเตล็ด

มาตรา 21 ความรับผิดชอบตามมาตรา 18 มาตรา 19 และมาตรา 20 เป็นความผิดที่ยอมความได้

มาตรา 22 วิธีพิจารณาความที่พระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้